

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף נ"ד ע"א

חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו, באיזה אופנים? [תד"ה אדעתא].

ברוצה שיקנה אבל אינו יודע	ביודע אבל אינו מתכוין לקנות ¹	
קנה	לא קנה	בדבר שהרגילות שימצא
לא קנה	לא קנה	בדבר שאין רגילות שימצא

המסיר מכשולים משדה גר שמת האם קונה או לא?

לעשות גורן זמני ³	לעשות גורן קבוע ²	
קנה ⁴	קנה	נותן תל בחריץ
לא קנה ⁵	קנה	נותן תל בתל וחריץ בחריץ

דף נ"ד סע"א רע"ב

המכיש בנכסי הגר במכוש פעם אחת, כמה קנה?

שדה המסוימת במצרים	שדה שאינה מסוימת במצרים	
קנה כולה	לרשב"ם: קנה מקום מכוש ⁶ לתוס': קנה שיעור תלם ⁷	לרב
קנה מקום מכוש	קנה מקום מכוש	לשמואל

¹ וכתבו התוס', שמזה הטעם גם ידו לא קונה לו, כשאינו בדעתו לקנות.

² כיון שהוא תיקון בקרקע שלא עומד להסתיר חשבו השבחה, וקנה בכל מקרה.

³ וה"ה אם מכין להעמיד שם בהמות באופן שאינו קבוע – תד"ה מוליא.

⁴ ואף שמכין גם לגורן זמני, מ"מ עושה תיקון בקרקע לחרישה, ולכך אין חסרון מה שמתכוין גם לגורן. וכמבואר בענין הלוקט עצים בשביל לתקן את הדקל וגם נותן אותם לבהמות לאכילה – ברשב"ם ד"ה מהאי גיסא.

⁵ דהיות שהוא גורן זמני, הדין הוא שכל תיקון שעומד להסתיר אינו תיקון אלא קלקול, ולא חשוב שהשביח כלום בקרקע ולכך לא קנה.

⁶ דהרשב"ם מפרש שבשדה שאינה מסוימת במצריה לא קונה במכוש אחד לרב יותר משמואל, אלא א"כ יחרוש בצמד בקר ממזרח למערב ויחזור ממערב למזרח ויעשה עוד שורה, שאז יקנה לרב את כל השדה. ולשמואל גם בכה"ג אינו קונה בנכסי הגר אלא כנגד המקום שחרש בו.

⁷ תוס' ד"ה ושאינה, חולק על רשב"ם, ומפרש את הסוגיא שהנדון הוא כמה קונה במכוש אחד אליבא דרב בשדה בלי מצרים, ועונה שקונה כדי תלם אחד.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף נ"ד ע"ב

הקונה שדה בכסף, והחזיק בה אחר קודם כתיבת השטר, האם קנה השני בחזקתו?

	בקנה הראשון מעכו"ם	בקנה הראשון מישראל ⁸
לרב יוסף	קנה השני ⁹	לא קנה השני
לאבי	לא קנה השני ¹⁰	לא קנה השני

ישראל שקנה שדה מעכו"ם, וקודם כתיבת השטר החזיק בה ישראל אחר, ממי יתבע למעותיו?

	מהישראל המחזיק	מהעכו"ם ¹¹
ליש מפרשים ברשב"ם	יכול לתובעו	יכול לתובעו
לשיטת הרשב"ם	לא יכול לתובעו	יכול לתובעו

עכו"ם האם קונה בקנין כסף לדברים דלהלן? [תד"ה עובד].

	בעבד	בשדה	בכל דבר
לרשב"ם	קונה	קונה	קונה
לר"ת	קונה	קונה ¹³	לא קונה ¹²

⁸ וכתב רשב"ם בד"ה אסתלק ליה, דאף שגם בקונה מישראל אינו קונה הלוקח עד שיכתבו את השטר, מ"מ עדיין הוא ברשות מוכר, דהא כל זמן שלא כתבו שטר או שלא החזיק בה הלוקח שניהם יכולים לחזור בה.

⁹ והטעם שקנה הוא ולא הראשון, הוא משום שהגוי נסתלק מן השדה בשעה שקיבל מעות, וישראל לא מתכוין לקנותה אלא בשטר, ולכך עד שיכתב השטר השדה היא כמדבר והפקר. וברשב"ם ד"ה אסתלק משמע שדין זה הוא בכל מקום שישראל קונה מעכו"ם, היות שסתם עכו"ם אנסים הם ולא קונה ממנו עד שיכתבו את השטר. אולם בתד"ה וישראל, משמע שדין זה הוא רק במקום שכותבים בו שטר.

¹⁰ ס"ל לאביי, דכיון דדינא דמלכותא דינא, ומלכא אמר לא ליקני ארעא אלא באיגרתא, א"כ אינה יוצאת מרשות הגוי עד שיכתבו את השטר, ולכן לא זכה בה השני.

¹¹ וכתבו תד"ה וישראל בסופו, דאפי' שמתוך כך יוציא העכו"ם את הקרקע מן המחזיק – מותר, כיון שהקונה כדין תובע. אולם אם המחזיק מוכן לתת מעות השדה לקונה, אסור לקונה לנסות להפקיע את הקרקע ע"י העכו"ם דהוי מוסר.

¹² דס"ל לר"ת דאדרבה עיקר קנינו של עכו"ם הוא במשיכה ולא בכסף.

¹³ בזה מצינו שקונה עכו"ם בשדה עפרון, ולא מצינו לעכו"ם קנין שטר בשדה, דרך בישראל נתחדש קנין שטר בשדה מקרא דספר המקנה.